

Yksin vai yhdessä?

Neljäsluokkalaisten kokemuksia perheiden media-arjesta ja eväitä kotien mediakasvatukseen

Ville Välikangas ja Rauna Rahja
10.2.2026

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

LAPSET EINSIN

Digitutkijat-hanke

Osallistuneet koulut

n. **930**

Kohdatut oppilaat

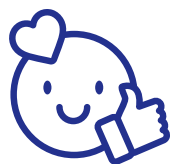

n. **23 800**

Työpajoissa käsitellyt teemat

**Turvallinen
mediankäyttö**

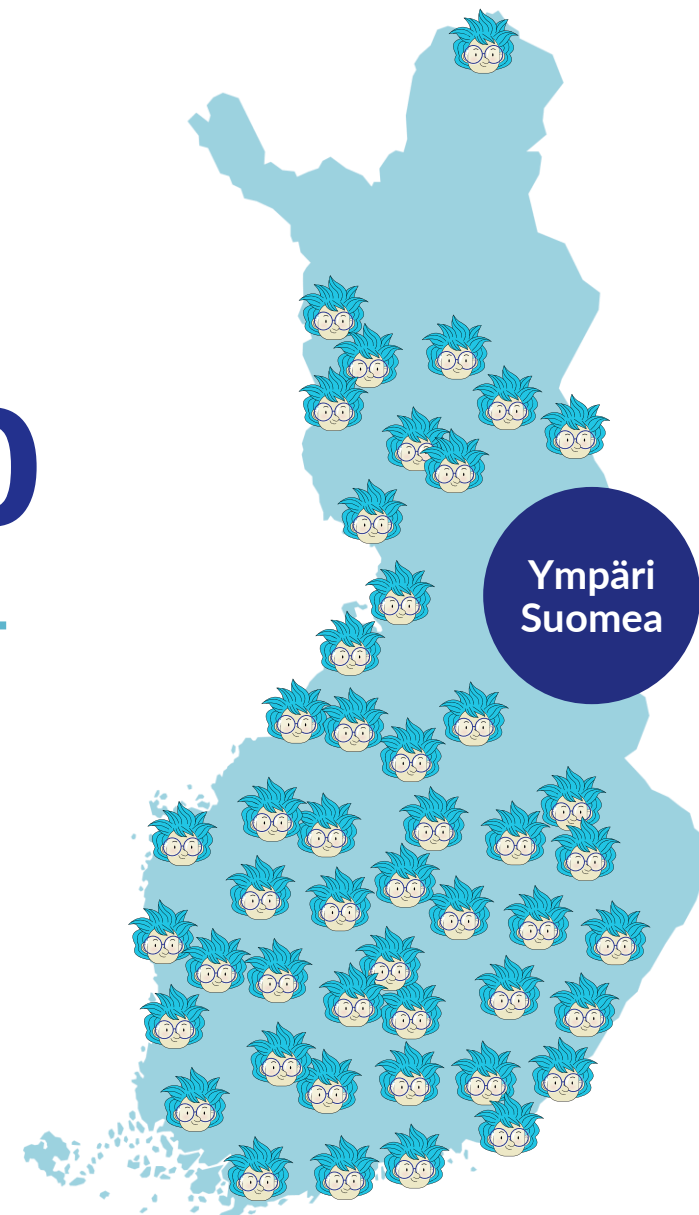
**Kaveritaidot
mediassa**

**Digihyvin-
vointi**

**Media-
lukutaito**

Mitä olemme oppineet työpajoista?

Lapset kohtaavat mediassa valtavan määrän sisältöjä laidasta laitaan.

Medialukutaito ja turvataidot ovat äärimmäisen tärkeitä.

Vuorovaikutus mediassa on hankalaa ja aiheuttaa riitoja.

Lapset tarvitsevat aikuisen apua vuorovaikutustilanteiden harjoitteluun myös mediassa.

Lapset kertovat mielellään mediakokemuksistaan.

Aikuisten tehtävä on kuunnella ilon aiheita ja murheita.

Lasten kuuleminen

- Pyysimme neljäsluokkalaisia piirtämään kuvan tavallisesta mediankäytön tilanteesta kotoaan.
- Lapset kertoivat haastattelussa piirtämästään kuvasta ja media-arjestaan.

A young woman with long, straight blonde hair and blue eyes is shown in a close-up, looking slightly to the left with a thoughtful expression. Her hand is resting near her chin. The background is a blurred crowd of people, suggesting a public event or a busy social setting. The lighting is soft and natural, highlighting her features.

Kuulemisen tuloksia

**Medioita
käytetään
lähes aina
itsenäisesti**

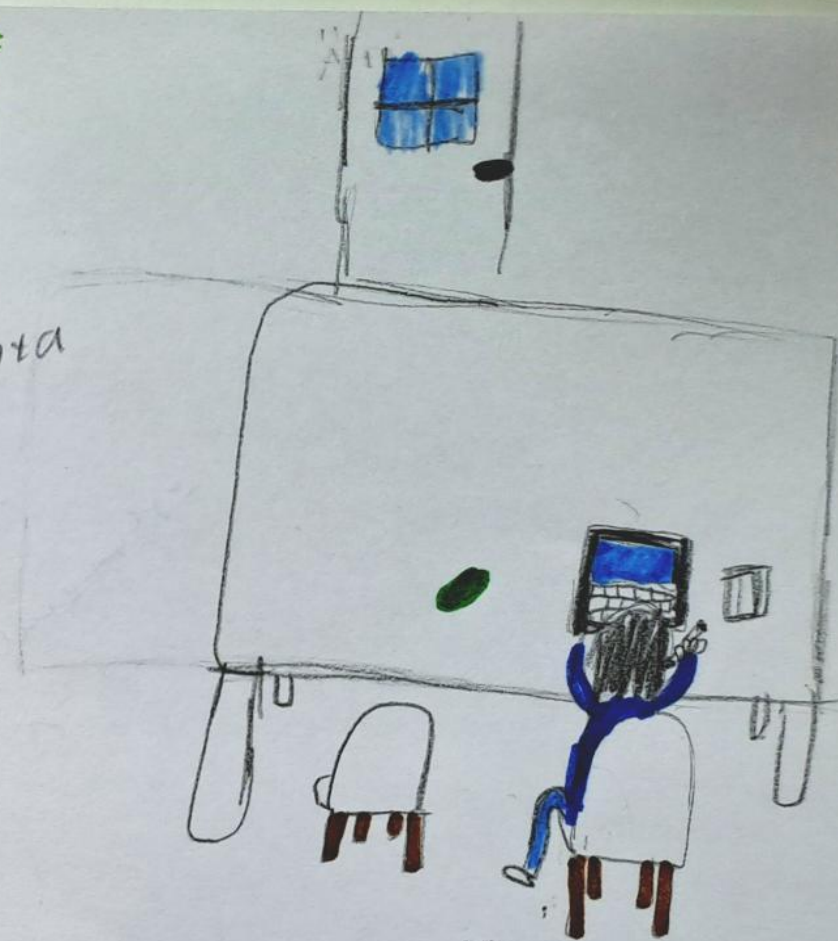

isä on pikku-huoneessa
hän KATSOO televisiota

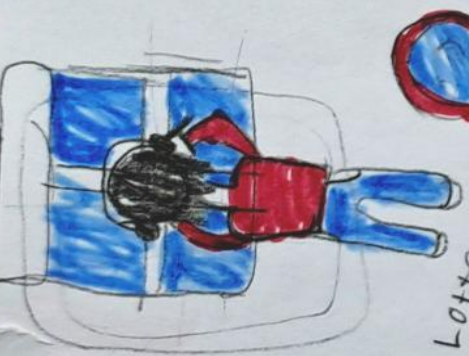

oskar tekee tehtäviä
tietokoneella

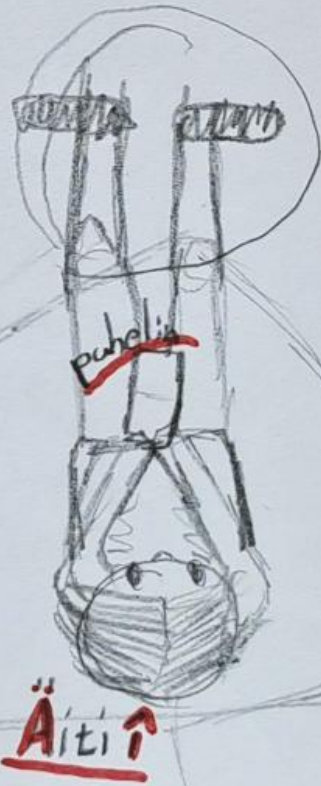
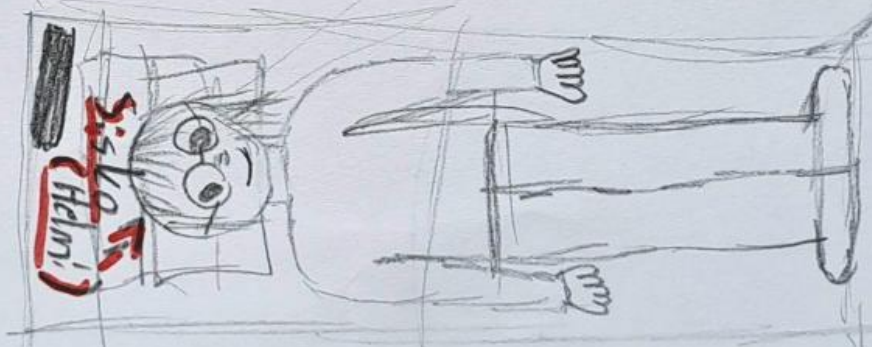
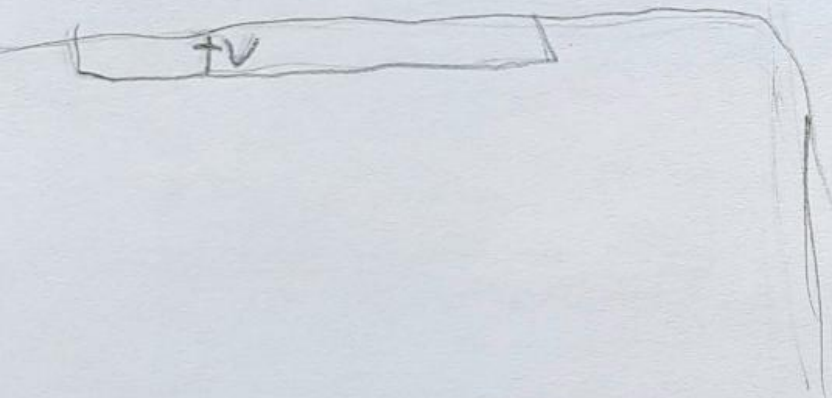
minä
katson
puhelinta

Äiti tekee
töitä
tietokoneella

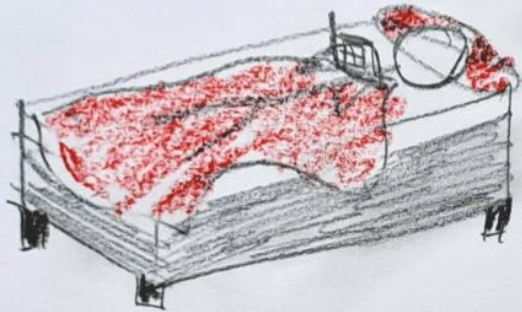
Lotta kuuntelee
musiikkia ja
pelee ilkkunoita

pikkusisko katsoo Tuisia
(se on lastenohjelma)

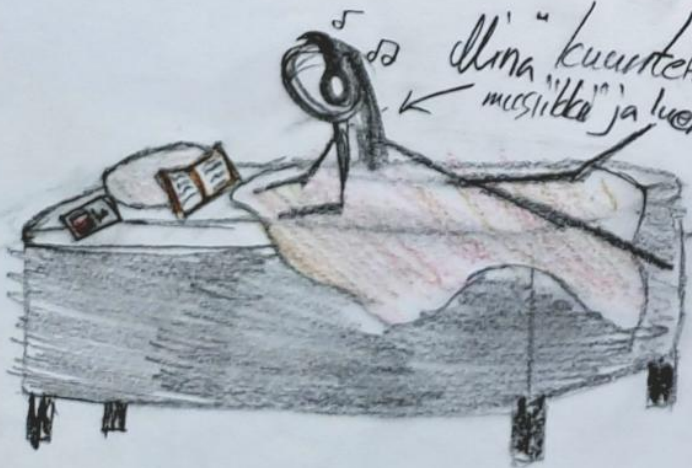
puol-iskä katsoo foormlolta

äiti lukee suuri käsityö
lehteä

äiti kuuntelee
"musiikki" ja luen

pikkusisko kuuntelee
blindeanneli

**Medioita käytetään, koska
ei ole muutenkaan tekemistä**

”Tylsistyttää kun ei ole muuta tekemistä kuin tiktokin katsominen”

”Tylsistynyt jos en saa kattoa puhelinta ja rentoutunut jos luen kirjaa ja on rauhallista”

”Tylsistymisen aiheuttaa se, että yleensä tykkään liikkua.”

”Tylsää, kukaan ei kauheasti jaksaa tehdä mitään. Eikä kuuntele.”

”Kuluttaa aikaa odottaessaan vanhempia kotiin”

”Tylsistynyt, kun en jaksaa enää katsoa Youtubea, kun se on hirveen tylsää. Se on tylsää, kun ei ole tule hyviä shortseja.”

Lapset toivoivat perheen yhteisiä hetkiä

”Haluaisin, ettei olla ihan koko ajan kännykällä tai pelata. Haluaisin, että vietettäisiin perheen kanssa aikaa ja mentäisiin jonnekin.

”Enemmän aikaa äidin kanssa olisi kiva.”

”Olisin enemmän ulkona ja olisi enemmän perheen yhteistä aikaa.”

”Haluaisin pelata sisarusten kanssa.”

”Haluaisin katsoa telkkaria koko perheen kesken.”

”Olisi kivaa jos luettaisiin samaa kirjaa perheen kesken.”